

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN YAVUZ AYDIN'A AİT 7/37550 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Yeni destekleme modeli kapsamında hazırlanan Karar ile üretim maliyetine göre ürünler kategorilere ayrılmış ve her kategori için destek katsayısı belirlenmiştir.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Yeni destekleme modeliyle;

- Bitkisel üretim destekleri ilk defa 3 yıllık olarak ve üretim döneminden önce açıklanmıştır.
- Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, destekler daha yönlendirici, etkin ve öngörülebilir hâle getirilmiştir.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilmektedir.
- Su kısıtı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanmaktadır.
- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek almaktadır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenmektedir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin sebep olduğu birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilmektedir.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilmektedir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilmektedir.

Bu kapsamda fındık ve yaş çay üreticilerine temel destek kapsamında, 2025 üretim yılı için 366 TL/da ve 2026 üretim yılı için 465 TL/da destekleme ödemesi yapılacaktır.

Bunun yanında;

- Fındık üreticilerimiz, katı organik ve organomineral gübre, sertifikalı/standart fidan kullanımı, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları, lisanslı depolarda ürün kira desteği ile bireysel sulama sistemleri desteklerinden,
- Çay üreticilerimiz ise çay budama tazminatı, katı organik ve organomineral gübre, organik tarım ve bireysel sulama sistemleri desteklerinden yararlanmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

5285 sayılı Kaliteli Çay Yaprağı Temini Amacıyla Budamaya Tabi Tutulan Çaylıklar Nedeniyle Üreticilerin Uğradığı Gelir Kaybının Tazminine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında kaliteli çay yaprağı temini amacıyla gençleştirme budamasına tabi tutulan çaylıklara “Çay Budama Tazminatı Desteği” ödemesi yapılmaktadır.

Balıkçılarımıza yönelik olarak içsularda faaliyet gösterenlerin tamamı ile denizlerde 12 (on iki) metreden küçük (12 metre hariç) balıkçı gemilerine küçük ölçekli balıkçılık desteği uygulanmaktadır. 2017 yılından beri uygulanmakta olan bu destek kapsamında her yıl 15 binden fazla balıkçı gemisi sahibine gemi boyuna göre destek verilmektedir. Ayrıca kadın balıkçılara %35 daha fazla destek verilmektedir.

Ayrıca, Ziraat Katılım Bankası, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla fındık ve çay üreticilerimize;

- Meyve yetiştiriciliği ve bağcılık konusunda; 40 milyon TL üst limite kadar %75-100 aralığında,
- Tarımsal ürünlerin işlenmesi konusunda; 30 milyon TL üst limite kadar %50-65 aralığında,
- Basınçlı sulama sistemleri yatırımları konusunda; 15 milyon TL üst limite kadar %75-100 aralığında,
- Lisanslı Depoculuk Yatırımları konusunda; 150 milyon TL üst limite kadar %50

faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Ayrıca, Su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren üreticilerimize ise 40 milyon TL üst limite kadar %50-100 aralığında faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Üreticilerimiz temel bitkisel ve temel hayvansal üretim konularında 300.000 TL'ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL'nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL'ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir.

2006 yılından bu yana uygulanmakta olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) 81 ilimizi kapsamakta olup tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesi konularında yeni tesis, tamamlama ve mevcut tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilemesine, tarımsal üretime yönelik sabit yatırım tesislerine, altyapı projelerine, bütçe imkanları ölçüsünde, hibeğe esas proje tutarının KDV hariç %50'si hibe desteği olarak verilmektedir. Bu kapsamda fındık, çay ve su ürünleri konularında kabul edilen projelere de hibe ödemesi yapılmaktadır.

5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 13'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile birlikte paydaşların görüşleri alınarak hazırlanan “Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” 15 Eylül 2023 tarihinde yayımlanmıştır.

Sözleşmeli üretim modeli ile;

- Sözleşmeli üretim kapsamında üreticilere %15 hazine faiz/kâr payı destekli kredi/finansman, alıcılara ise %50 hazine faiz/kâr payı destekli kredi/finansman imkânı ile 200 milyon TL'ye kadar tarımsal kredi/finansman avantajı sağlanmaktadır.
- Tarım sigortaları kapsamında %15'e varan poliçe prim indirimi sağlanmaktadır.
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programında (KKYDP) proje konusunda sözleşmeli üretim modeli kapsamında sözleşme yapmış üretici ve/veya tarımsal üretim yaptırıcılara ilave puan verilmektedir.
- "Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesi" kapsamında sözleşmeli üretim yapan kooperatiflere ve yetiştirici birliklerine ilave puan verilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Su ürünleri yetiştiriciliğinde 2024 yılında 8.140 ton/yıl- 750.000 adet yavru kapasiteli 14 adet su ürünleri yetiştiriciliği sözleşmesi gerçekleşmiştir.

Son üç yılda (2023-2025 yıllarında) Karadeniz illerine toplam 33.775.619.202 TL tarımsal destek ödemesi yapılmıştır.

Çay üreticilerine yönelik son 3 yılda (2023-2025) Karadeniz illeri toplamında yaş çay ürünü için, fark ödemesi desteği olarak 2.978.185.177 TL, budama desteği olarak 4.410.956.607 TL, organik tarım desteği (organik sertifikalı üretim yapan üreticilere) olarak ise 1.089.163.049 TL olmak üzere toplam 8.478.304.833 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca; KKYDP-kapsamında son üç yılda Karadeniz illerinde fındık, çay ve su ürünleri ile ilgili 332 adet proje uygulanmış olup 288 milyon TL hibe desteği ödenmiştir.